

VESTHIMMERLANDS
KOMMUNE
- lyst til at gøre en forskel

Vederlagsfri fysioterapi

Udvikling 2015-2019

Marts 2020

Indhold

1. Indledning	3
1.1 Om Vederlagsfri fysioterapi.....	3
1.2 Organisering af vederlagsfri fysioterapi i Vesthimmerlands Kommune	4
2. Udviklingen i vederlagsfri fysioterapi i Vesthimmerlands Kommune	5
2.1 Udvikling i antal patienter	6
2.2 Udvikling i antal ydelser	6
2.3 Udviklingen i bruttohonoraret	7
2.4 Sammenligning med andre kommuner i Region Nordjylland	10
3. Udviklingen i vederlagsfri fysioterapi på klinikniveau	10
4. Opsamling.....	14

1. Indledning

Formålet med denne analyse er at få et indblik i udviklingen vedrørende vederlagsfri fysioterapi i Vesthimmerlands Kommune fra 2015-2019.

Der redegøres for udviklingen i bruttohonoraret, for antallet af patienter samt udviklingen i antallet af leverede ydelser i Vesthimmerlands Kommune.

Det undersøges også, hvor stor en andel af ydelserne der i 2019 blev leveret som henholdsvis holdtræning og individuel behandling.

1.1 Om Vederlagsfri fysioterapi

Vederlagsfri fysioterapi kan bevilges af praktiserende læger til to specifikke patientgrupper:

- Børn og voksne med et svært varigt fysisk handicap
- Børn og voksne med funktionsnedsættelse som følge af progressiv sygdom

Der kan bevilges almindelig vederlagsfri fysioterapi (speciale 62) og ridefysioterapi (speciale 65).

Den almindelige vederlagsfrie fysioterapi kan både fås gennem individuel behandling og gennem holdtræning. Ridefysioterapi foregår som holdtræning.

Vederlagsfri fysioterapi er et frit valgs område, og borgere, der er henvist til vederlagsfri fysioterapi, kan frit vælge mellem at modtage fysioterapien hos en praktiserende fysioterapeut eller ved et kommunalt tilbud, såfremt kommunen tilbyder dette. Vederlagsfri fysioterapi tilbydes kun hos praktiserende fysioterapeuter, som er omfattet af den gældende overenskomst.

For både almindelig vederlagsfri fysioterapi og ridefysioterapi gælder det, at kommunerne dækker 100 % af honoraret. Udgifterne til vederlagsfri fysioterapi til børn under 18 dækkes i Vesthimmerlands kommune af Børne- og Arbejdsforvaltningen og udgifterne til vederlagsfri fysioterapi til voksne dækkes af Sundheds- og Kulturforvaltningen. Nærværende notat indeholder data for vederlagsfri fysioterapi til både børn og voksne.

Der kræves en lægehenvielse for at modtage vederlagsfri fysioterapi og kommunerne har således ikke bevillingskompetence i forhold til vederlagsfri fysioterapi, og har ikke indflydelse på, hvilke ydelser der leveres.

På baggrund af kommunernes begrænsede muligheder for at påvirke udgifterne til vederlagsfri fysioterapi, og en generel tendens til stigende udgifter på området, trådte en ny overenskomst i kraft pr. 1. januar 2019. Denne giver via en udgiftsramme kommunerne en vis budgetsikkerhed. Sker der en overskridelse af udgiftsrammen, skal der ske en reduktion af taksterne i det følgende år. Da der er tale om en national udgiftsramme, er der dog fortsat en risiko for, at udgifterne i de enkelte kommuner stiger, da det afhænger af udgifterne til vederlagsfri fysioterapi i resten af landet.

Den nye overenskomst lægger således et vist pres på de praktiserende terapeuter om ikke at øge omfanget af behandlinger, da det vil medføre en kollektiv nedsættelse af taksterne.

I den resterende del af analysen benævnes almindelig vederlagsfri fysioterapi blot vederlagsfri fysioterapi.

1.2 Organisering af vederlagsfri fysioterapi i Vesthimmerlands Kommune

I Vesthimmerlands Kommune er der fire privatejet fysioterapiklinikker, der tilbyder vederlagsfri fysioterapi. Disse klinikker er:

- Farsø Fysioterapi
- Løgstør Fysioterapi
- Aalestrup Fysioterapi
- Fysiodanmark Aars

I denne analyse ses der på udviklingen i vederlagsfri fysioterapi leveret på de fire privatejede fysioterapiklinikker, og således *ikke* på vederlagsfri fysioterapi leveret af kommunen på plejecentre eller ridefysioterapi (Der tilbydes vederlagsfri ridefysioterapi ved Aars Ridefysioterapi).

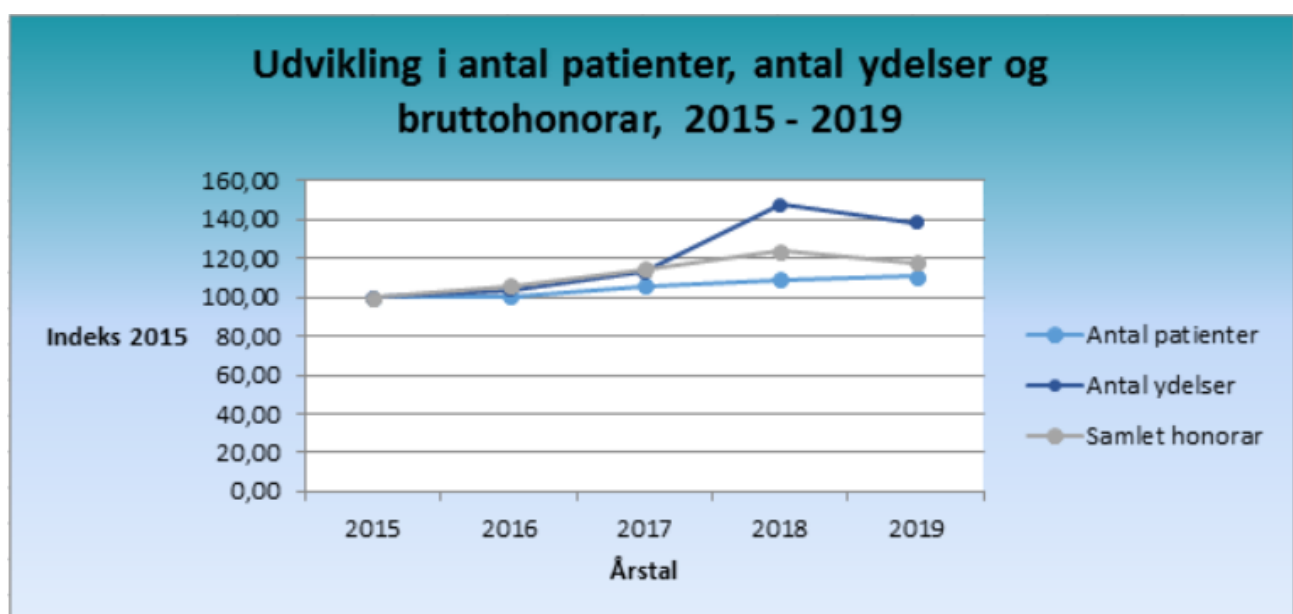

2. Udviklingen i vederlagsfri fysioterapi i Vesthimmerlands Kommune

I dette afsnit ses der på udviklingen i vederlagsfri fysioterapi i Vesthimmerlands Kommune. Der ses på udviklingen i bruttohonoraret, antal patienter samt i antal ydelser.

I nedenstående graf ses udviklingen i vederlagsfri fysioterapi i Vesthimmerlands Kommune for årene 2015 til 2019.

Graf 1: Udviklingen i vederlagsfri fysioterapi i Vesthimmerlands Kommune

Som det fremgår af graf 1 har udviklingen i antal patienter fra Vesthimmerlands Kommune, der modtager vederlagsfri fysioterapi, været svagt stigende i hele perioden 2015 til 2019.

Det samlede bruttohonorar, som Vesthimmerlands Kommune har anvendt på vederlagsfri fysioterapi har været stigende fra år 2015 til 2018, hvorefter der er sket et fald fra år 2018 til 2019.

Den mest markante udvikling i perioden er sket i antallet af ydelser. Efter at have gennemgået mindre stigninger fra år 2015 til 2017 skete der en markant stigning i antal ydelser i 2018. I år 2019 skete der derimod et fald i ydelsesniveauet.

Nedenfor gennemgås udviklingen i de tre mål hver for sig.

2.1 Udvikling i antal patienter

Antallet af patienter, der i løbet af et år modtager vederlagsfri fysioterapi, afhænger af antal visiterede borgere/patienttilgangen. Antallet af patienter i Vesthimmerlands Kommune, der har modtaget vederlagsfri fysioterapi i årene 2015 til 2019, ses i nedenstående tabel.

Tabel 1: Antal borgere der har modtaget vederlagsfri fysioterapi

År	2015	2016	2017	2018	2019
Antal patienter	603	607	640	658	669
Procentvis udvikling	-	0,66 %	5,44 %	2,81 %	1,67 %

Som det ses på graf 1 og tabel 1 har antallet af patienter været stigende hvert år i perioden fra 2015 til 2019. Størst var stigningen fra år 2016 til 2017, hvor antallet steg med 33 personer, hvilket svarer til 5,44 %. Stigningen i antallet af patienter kan være et udtryk for en øget visitering/patienttilgang.

2.2 Udvikling i antal ydelser

Antal ydelser er et udtryk for, hvor mange ydelser der er blevet leveret til borgere i Vesthimmerlands Kommune i løbet af året. Nedenfor ses udviklingen i de leverede ydelser.

Tabel 2: Udvikling i antal ydelser

År	2015	2016	2017	2018	2019
Antal ydelser	77.939	80.647	87.852	115.181	107.746
Procentvis udvikling	-	3,47 %	8,93 %	31,11 %	- 6,46 %

Som det fremgår af graf 1 og ovenstående tabel steg antallet af leverede ydelser betydeligt i år 2018, for derefter at falde igen i år 2019. Stigningen fra 77.939 ydelser i 2015 til 115.181 ydelser i 2018 svarer til 47,78 % og var mærkbart større end stigningen i antallet af patienter og bruttohonoraret.

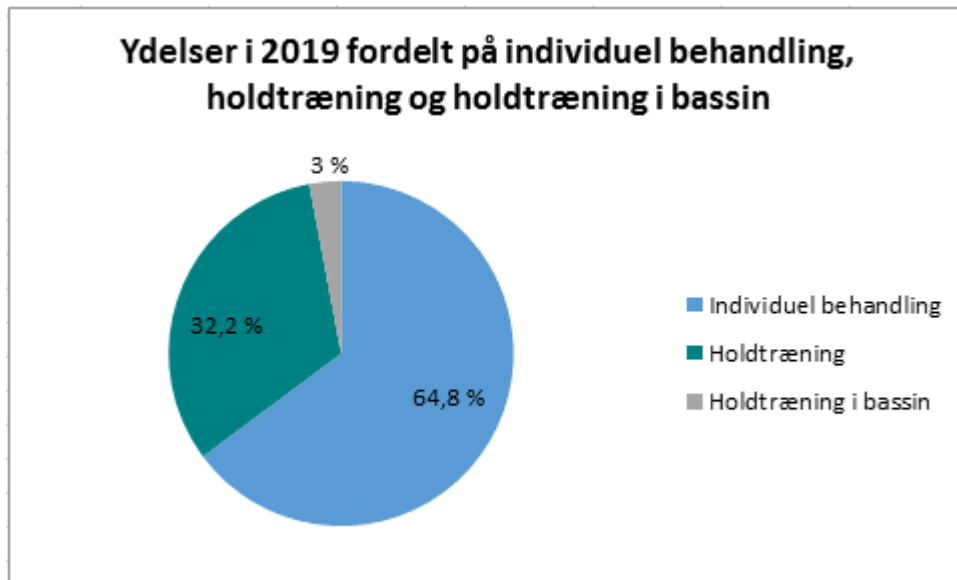
Dette indikerer, at der blev leveret betydeligt flere ydelser pr. patient i 2018 end i 2015, og at der var tale om ydelser til relativt lave takster.

Taksten på en ydelse afhænger af ydelsestypen. Som beskrevet tidligere, kan vederlagsfri fysioterapi foregå som individuel behandling og som holdtræning. Taksterne for individuel behandling er højere end taksterne for holdtræning, hvor holdtræning i bassin endvidere aflønnes højere end almindelig holdtræning.

Nedenfor ses fordelingen af ydelsestyper i år 2019, altså om de leverede ydelser i de praktiserende fysioterapiklinikker har været individuelle, eller foregået som holdtræning og holdtræning i bassin.

Diagram 1: Ydelsesfordeling, 2019

Som det ses ovenfor blev knap 65 % af ydelserne i 2019 leveret som individuel behandling. Da der er sket en forholdsvis større stigning i antallet af ydelser end i antal patienter og bruttohonoraret i analyseperioden kan det skyldes, at andelen af ydelserne leveret som holdtræning og holdtræning i bassin var større i 2019 end det var tilfældet i 2015.

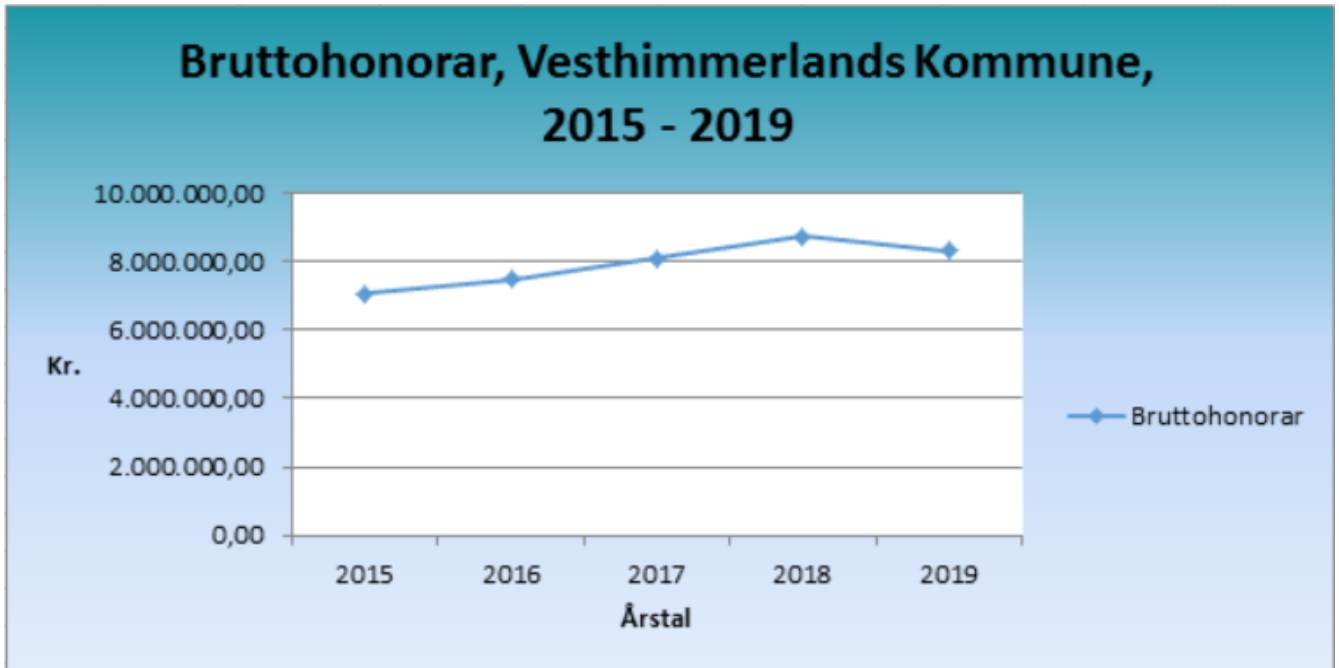
Faldet i ydelsesniveauet i 2019 er ikke kun forbeholdt Vesthimmerlands Kommune, men ses i flere af landets kommuner, og kan være et resultat af en kollektiv indsats fra landets fysioterapeuter for at holde sig inden for udgiftsrammen og dermed undgå en efterfølgende nedjustering af taksterne, jf. afsnit 1.1.

2.3 Udviklingen i bruttohonoraret

Bruttohonoraret er et udtryk for det honorar, som Vesthimmerlands Kommune betaler for de leverede ydelser. Som skrevet tidligere dækker kommunerne 100 % af udgifterne til vederlagsfri fysioterapi.

Graf 2: Bruttohonorar i Vesthimmerlands Kommune

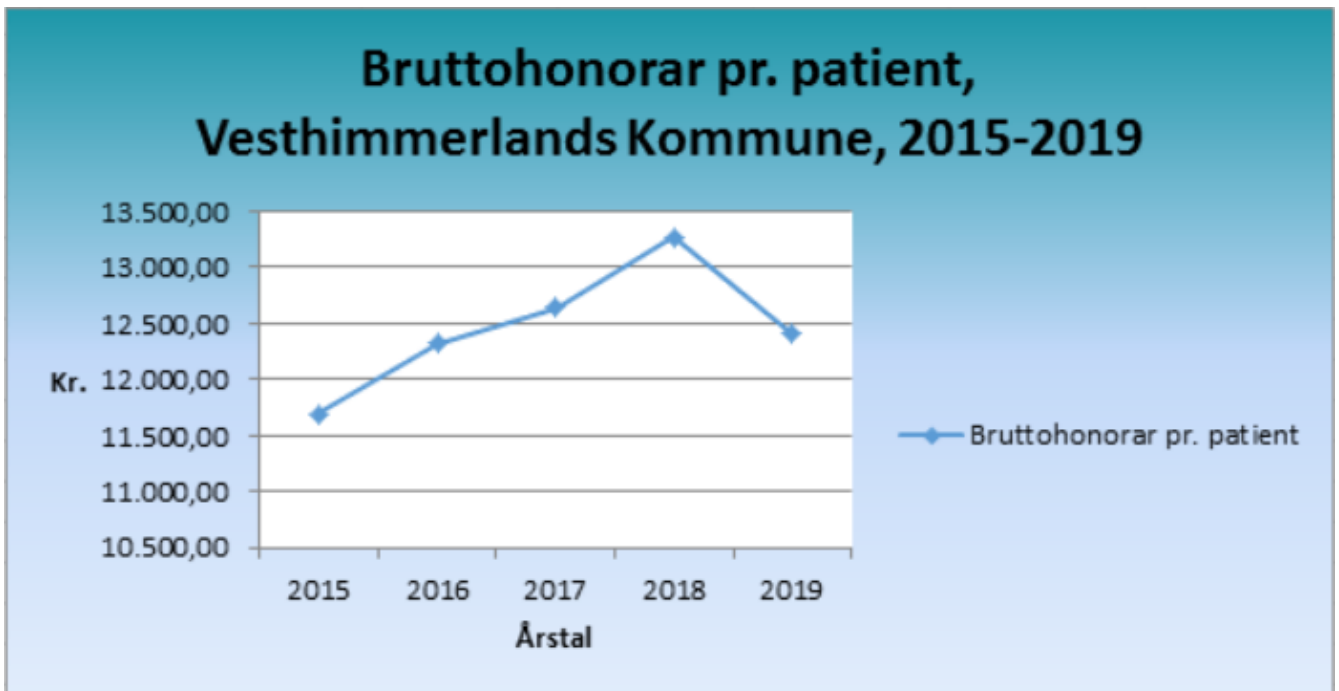
Tabel 3: Bruttohonorar i Vesthimmerlands Kommune

Årstal	2015	2016	2017	2018	2019
Bruttohonorar i kr.	7.053.029,33	7.477.636,19	8.090.120,67	8.734.424,22	8.303.316,03
Udvikling i procent	-	6,02 %	8,19 %	7,96 %	-4,94 %

Som det ses af ovenstående graf og tabel steg bruttohonoraret i Vesthimmerlands Kommune fra 7.053.029,33 kr. i 2015 til 8.734.424,22 i 2018, hvilket svarer til 23,8 %. Fra år 2018 til år 2019 faldt bruttohonoraret med 4,9 %. Stigningen i bruttohonoraret fra 2015 til 2018 skyldes dels stigningen i antallet af patienter og dels en stigning i udgiften pr. patient, hvilket ses nedenfor.

Graf 3: Bruttohonorar pr. patient

Tabel 4: Bruttohonorar pr. patient

Årstal	2015	2016	2017	2018	2019
Bruttohonorar pr. patient	11.696,57	12.319,01	12.640,81	13.274,20	12.411,53
Udvikling i procent	-	5,32 %	2,61 %	5,01 %	- 6,50 %

Et stigende bruttohonorar pr. patient er et udtryk for, at hver patient har modtaget flere og/eller dyrere ydelser end året før. Som det fremgår af forrige afsnit har der ikke været tale om dyrere ydelser, og det stigende bruttohonorar fra 2015 til 2018 afspejler derfor umiddelbart en stigning i antallet af ydelser pr. patient.

Det bemærkes, at der ses et betydeligt fald i bruttohonoraret i 2019. Det er vurderingen, at dette fald kan forklares med særligt fokus på fysioterapeuternes overholdelse af de såkaldte højestegrænser i 2019, hvilket tilsyneladende har haft en dæmpende effekt på bruttohonoraret.

2.4 Sammenligning med andre kommuner i Region Nordjylland

For at få et indtryk af udgiftsniveauet i Vesthimmerlands kommune er der i nedenstående tabel opgjort bruttohonorar, antal patienter og det gennemsnitlige honorar pr. patient for alle kommuner i Region Nordjylland.

Tabel 5: Udgifter til vederlagsfri fysioterapi i de nordjyske kommuner, 2018

	Kommune	Bruttohonorerar	Antal patienter	Gennemsnitligt honorar pr. patient
1	Mariagerfjord	11.933.679	822	14.517,86
2	Hjørring	11.459.505	796	14.396,36
3	Frederikshavn	10.667.061	775	13.763,95
4	Jammerbugt	8.092.479	607	13.331,93
5	Vesthimmerland	8.734.424	658	13.274,20
6	Rebild	5.145.375	388	13.261,28
7	Thisted	8.881.073	671	13.235,58
8	Aalborg	37.530.979	2.848	13.178,01
9	Brønderslev	7.226.548	557	12.974,05
10	Morsø	4.037.322	322	12.538,27
11	Læsø	333.543	32	10.423,21

Som det ses på ovenstående tabel, havde Vesthimmerlands Kommune det femte højeste honorar pr. patient blandt de nordjyske kommuner i år 2018.

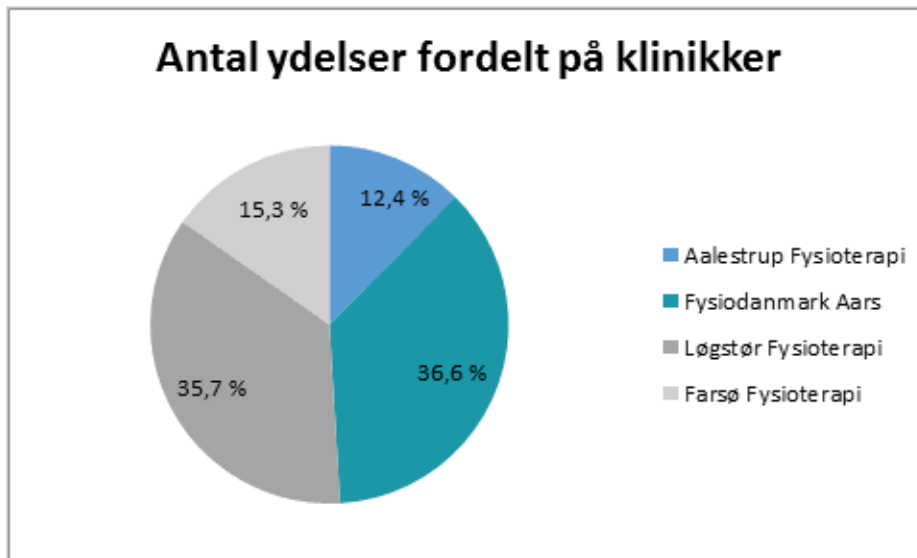
3. Udviklingen i vederlagsfri fysioterapi på klinikniveau

I dette afsnit betragtes udviklingen i vederlagsfri fysioterapi på de fire privatejede fysioterapiklinikker, der tilbyder almindelig vederlagsfri fysioterapi i Vesthimmerlands Kommune; Aalestrup fysioterapi, Fysiodanmark Aars, Løgstør Fysioterapi og Farsø Fysioterapi.

Af disse fire klinikker er Løgstør Fysioterapi og Fysiodanmark Aars de største, og leverede i år 2019 tilsammen 72,3 % af de leverede ydelser.

Diagram 2: Antal ydelser fordelt på fysioterapiklinikkerne i 2019

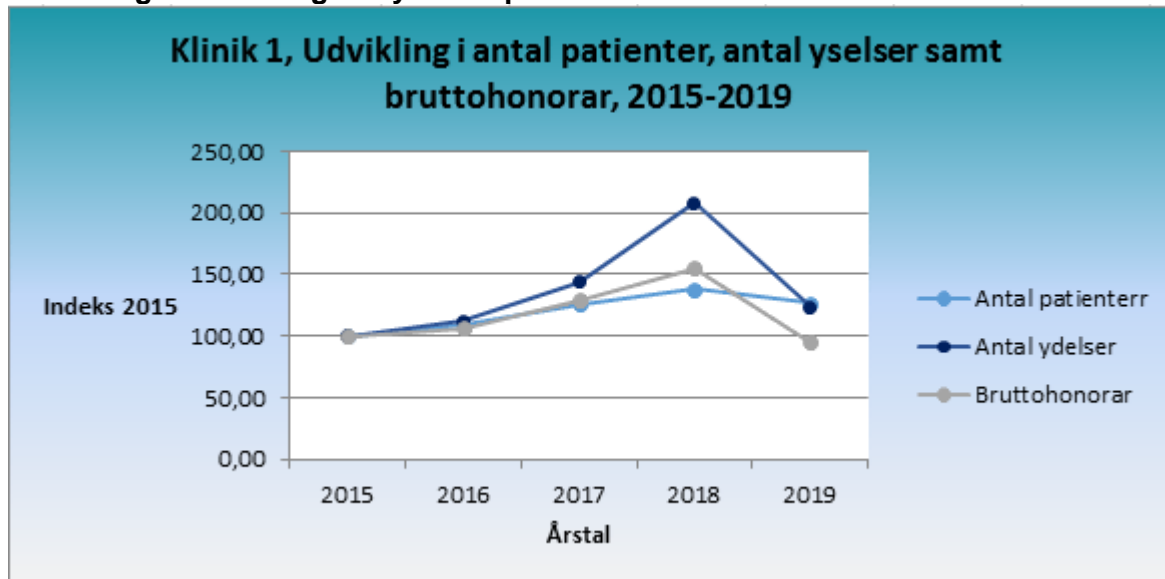

Nedenfor ses udviklingen i henholdsvis antal patienter, antal ydelser og bruttohonoraret på kommunens fire klinikker i perioden 2015 til 2019.

Klinikkerne benævnes herunder Klinik 1, Klinik 2, Klinik 3 og Klinik 4.

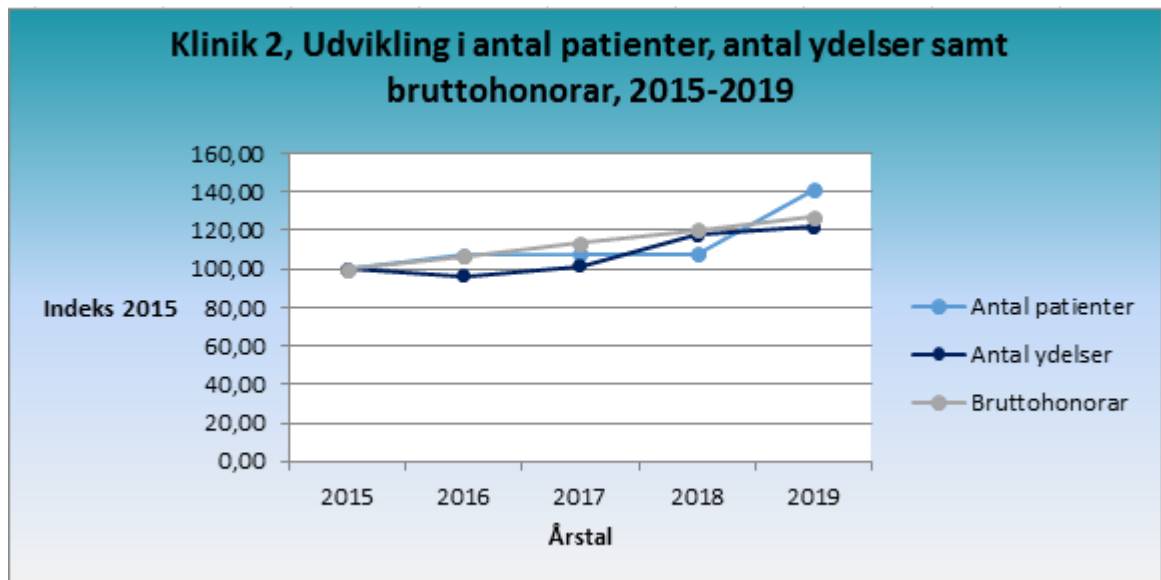

Graf 4: Udvikling for vederlagsfri fysioterapi for Klinik 1

Som det fremgår af graf 4 havde klinik 1 en stigning i antal patienter og ydelser og derfor en stigning i bruttohonoraret i årene 2015 til og med 2018, hvor særligt antallet af ydelser steg i 2018. I år 2019 skete der en betydeligt fald i antallet af ydelser, som kom under niveauet i år 2017. Dette fald i antal ydelser kombineret med et mindre fald i antal patienter, medførte et større fald i bruttohonoraret i år 2019, hvor bruttohonoraret lå under niveauet i år 2015.

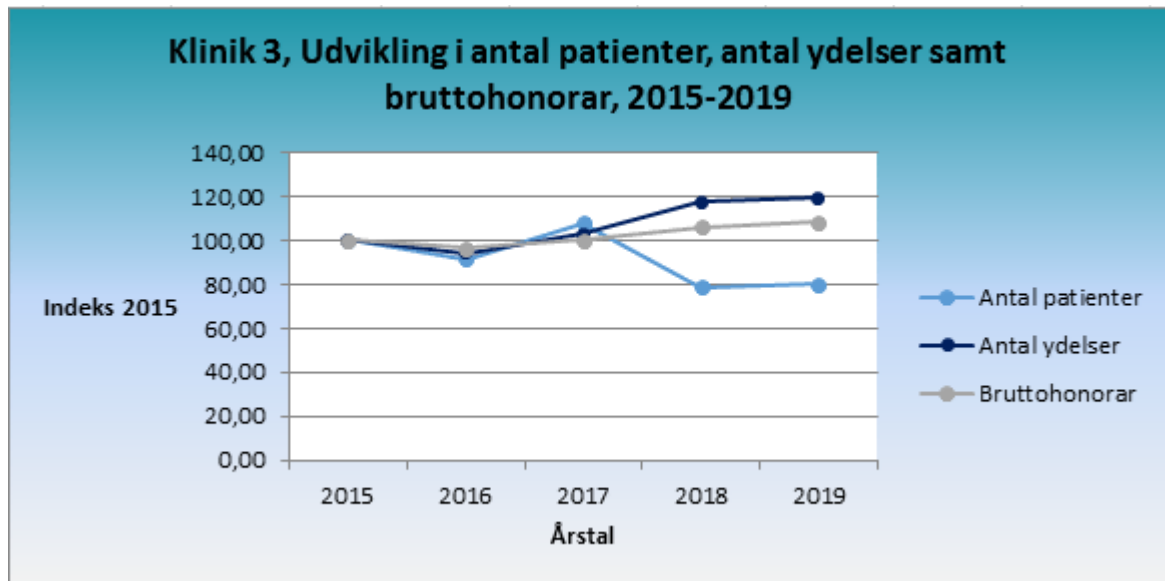
Graf 5: Udvikling i vederlagsfri fysioterapi for Klinik 2

For Klinik 2 har udviklingen været forholdsvis stabil fra år 2015 til 2019. For bruttohonoraret er der sket en mindre stabil stigning i hele perioden. Antallet af ydelser faldt fra år 2015 til 2016, og steg herefter i årene 2017, 2018 og 2019. Antallet af patienter har ligget forholdsvis stabilt i perioden fra år 2015 til 2018, efterfulgt af en relativ stor stigning fra år 2018 til år 2019.

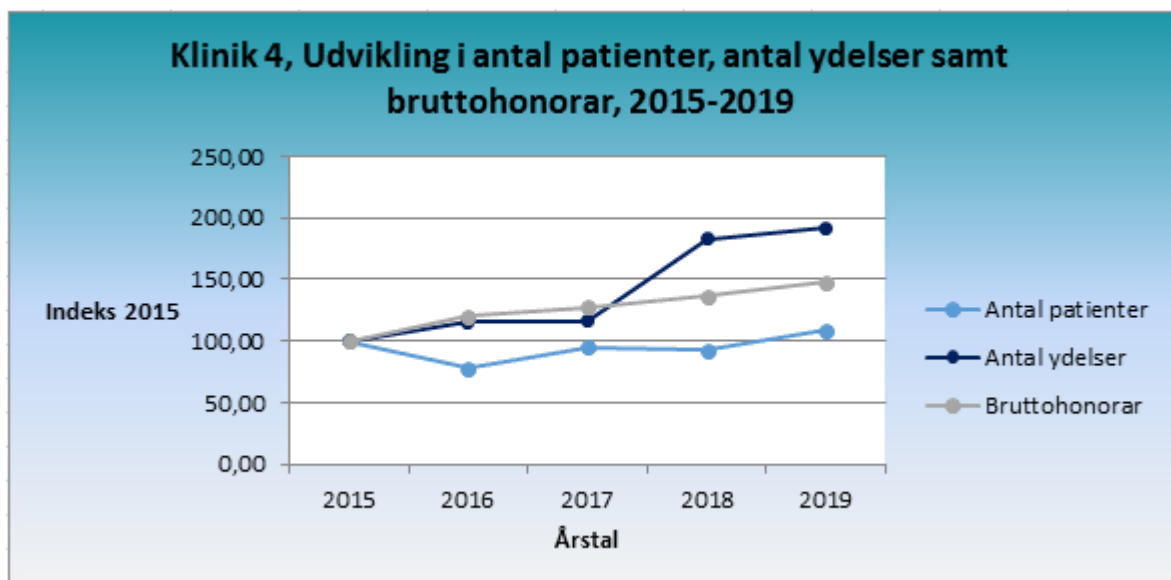

Graf 6: Udvikling i vederlagsfri fysioterapi for Klinik 3

Graf 6 viser, at Klinik 3 havde et stabilt niveau for antallet af ydelser og bruttohonoraret i årene 2015, 2016 og 2017. Antallet af patienter har været mere svingende med først et fald fra 2015 til 2016 og derefter en større stigning i 2017. Fra år 2017 til år 2018 skete der et betydeligt fald i antallet af patienter, hvilket ikke påvirkede hverken antallet af ydelser eller bruttohonoraret i samme retning. For Klinik 3 har der altså været tale om et højere antal ydelser pr. person i årene 2018 og 2019 end i de foregående år.

Graf 7: Udvikling i vederlagsfri fysioterapi for klinik 4

For klinik 4 er stigningen i antallet af ydelser fra år 2017 til år 2018 det mest bemærkelsesværdige. Bruttohonoraret har i hele perioden været svagt stigende og antallet af personer lå på stort set samme niveau i år 2018 som i år 2017.

4. Opsamling

Der er i Vesthimmerlands Kommune sket en løbende stigning i antal patienter, der modtager vederlagsfri fysioterapi fra år 2015 til år 2019.

Der er også i perioden fra 2015 til år 2019 sket en stigning i antallet af leverede ydelser til kommunens borgere, men denne udvikling har været mere svingende, da der i år 2018 blev leveret 27.329 flere ydelser end i år 2017, hvilket svarer til en stigning på 31,11 %.

Det samlede honorar som Vesthimmerlands Kommune har betalt til vederlagsfri fysioterapi har været stigende i hele perioden fra 2015 til 2018, hvorefter det faldt i år 2019.

Den mest bemærkelsesværdige udvikling indenfor vederlagsfri fysioterapi fra 2015 til 2019 har været stigningen i antallet af ydelser i særligt år 2017 og 2018, der har resulteret i at der er blevet leveret flere ydelser pr. patient, der dog i højere grad end tidligere har været givet som holdtræning frem for individuel behandling.

Udviklingen i leveret vederlagsfri fysioterapi på de fire privatejede fysioterapiklinikker i Vesthimmerlands Kommune har været forskelligartet. To af klinikkerne havde store stigninger i antal ydelser i år 2018, og er en væsentlig årsag til at de samlede antal ydelser er steget. Faldet i antallet af ydelser i 2019 kan skyldes lokale forhold eller være et resultat af en kollektiv indsats fra landets fysioterapeuter for at holde sig inden for udgiftsrammen og dermed undgå en efterfølgende nedjustering af taksterne.

Det bemærkes særligt, at det har været muligt at reducere ydelsesniveauet og stabilisere bruttohonoraret i 2019, og udviklingen i 2020 følges tæt for at se om tendensen fortsætter.